

विस्तारित महात्मा ज्योतिराव फुले जन आरोग्य योजना व आयुष्मान भारत- प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेअंतर्गत आयुष्मान कार्ड निर्माण करणे व वितरण करणाऱ्या क्षेत्रीय स्तरावरील कर्मचाऱ्यांच्या (Front Line Workers) मानधनात वाढ करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: मफुयो-२०२५/ई-१०२९३०६/MJPJAY & AB-PMJAY

नवीन मंत्रालय, १० वा मजला,

गोकूळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल इमारत मुंबई.

दिनांक : ०४ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा :-

- १) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक मफुयो-२०२३/प्र.क्र.१६०/आरोग्य-६, दि. २८ जुलै, २०२३
- २) राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरण, भारत सरकार यांचे कार्यालयीन ज्ञापन, No. S-12018/222/2022-NHA, Dt.01.04.2022.
- ३) राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरण, भारत सरकार यांचे कार्यालयीन ज्ञापन, No. S-12018/247/2022-NHA, Dt.19.05.2023 व त्यासोबतचे प्रपत्र Guideline for Ayushman card creation.
- ४) मा.मंत्रीमंडळ बैठक दि.०४ नोव्हेंबर, २०२५ (विषय क्रमांक १७).

प्रस्तावना :

राज्यामध्ये महात्मा ज्योतिराव फुले जन आरोग्य योजना व आयुष्मान भारत - प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना दि. १ जुलै, २०२४ पासून एकत्रितपणे विस्तारित स्वरूपात राबविण्यात येत आहे. त्यानुसार महात्मा ज्योतिराव फुले जन आरोग्य योजना राज्यातील सर्व शिधापत्रिकाधारक व अधिवास प्रमाणपत्रधारक कुटुंबांना लागू करण्यात आली असून सदर एकत्रित योजनेतर्गत राज्यातील अंदाजे १२.७४ कोटी लाभार्थ्यांना (रु. ५.०० लक्ष प्रतिकुटुंब प्रतिवर्ष मर्यादेत) विनामूल्य वैद्यकीय लाभ अनुज्ञेय आहेत. लाभार्थ्यांची ओळख पटविण्यासाठी, उपचारांची नोंदणी करण्यासाठी तसेच आरोग्य संरक्षणाची हमी लाभार्थ्यांना वाटावी यासाठी आधारला जोडण्यात आलेली आयुष्मान कार्ड व को-ब्रांडेड कार्ड वितरित करण्यात येतात. योजनेचे लाभ सुलभ रितीने मिळण्यासाठी सदर कार्ड वितरणाचे १०० टक्के उद्दिष्ट लवकरात लवकर पूर्ण करण्यासाठी उपाययोजना राबविण्यात येत आहेत. यास्तव कार्ड निर्माण करणे व वितरणासाठी क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यांना (Front Line Workers) प्रोत्साहन म्हणून प्रति यशस्वी केवायसी मानधन वाढीचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. याबाबतच्या प्रस्तावास दि.०४ नोव्हेंबर, २०२५ रोजी झालेल्या मा. मंत्रीमंडळाच्या बैठकीमध्ये मान्यता प्राप्त झाली आहे. त्यानुसार खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :

राज्यामध्ये महात्मा ज्योतिराव फुले जन आरोग्य योजना व आयुष्मान भारत - प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना दि. १ जुलै, २०२४ पासून एकत्रितपणे विस्तारित स्वरूपात राज्य शासनामार्फत हमी तत्वावर (Assurance Mode) राबविण्यात येत आहेत. आयुष्मान-भारत प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेतील लाभार्थ्यांची ओळख पटविण्यासाठी आयुष्मान कार्ड व महात्मा फुले जन आरोग्य योजनेचे लाभांसाठी राज्यातील नागरिकांना को-ब्रांडेड कार्ड वितरित करण्यात येत आहेत. विस्तारित योजनेंतर्गत राज्यातील अंदाजे १२.७४ कोटी लाभार्थ्यांपैकी ३.४४ कोटी लाभार्थ्यांची को-ब्रांडेड आयुष्मान कार्ड निर्माण करण्यात आली असून उर्वरित ९.३० कोटी कार्ड निर्माण करण्याची कार्यवाही सुरू आहे. को-ब्रांडेड आयुष्मान कार्ड वितरणाचे उद्दिष्ट जलद गतीने गाठण्यासाठी राज्यातील आशा कर्मचारी, स्वस्त धान्य दुकान चालक व आपले सरकार सेवा केंद्रातील कर्मचारी या क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यांना (Front Line Workers) प्रति यशस्वी कार्डकरिता खालीलप्रमाणे मानधन अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे:-

तपशिल	सध्याचे अनुज्ञेय मानधन	सुधारित अनुज्ञेय मानधन
(१)	(२)	(४)
प्रति यशस्वी केवायसी	रु.५/-	रु.२०/-
प्रति कार्ड वितरण	रु.३/-	रु.१०/-
एकूण	रु.८/-	रु.३०/-

२. राज्य शासनातर्फे नव्याने ९.३० कोटी कार्डे निर्माण करण्याकरिता व वितरित करण्याकरिता अंदाजित रु.२०४.०६ कोटी (रु. दोनशे चार कोटी सहा लक्ष) एवढ्या अधिकतम खर्चास पुढील अटींच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे:-

अटी-

- १) सदर खर्च आयुष्मान भारत- प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेंतर्गत सन २०२५-२०२६ साठी २२१० जी ४४९(सर्वसाधारण) ३१-सहायक अनुदाने या उद्दिष्टांतर्गत उपलब्ध तरतुदीमधून करण्यात यावा.
- २) राज्य आरोग्य हमी सोसायटीने सदर खर्च विहित पद्धतीने व विहित प्रयोजनासाठी करणे बंधनकारक राहिल.
- ३) राज्य आरोग्य हमी सोसायटीने सध्याच्या प्रचलित पद्धतीप्रमाणे (DBT) आशा वर्करचे मानधन आयुक्त, आरोग्य सेवा यांच्यामार्फत तसेच स्वस्त धान्य दुकान चालकांचे व आपले सरकार सेतू केंद्रांच्या ई- केवायसीचे मानधन संबंधित प्रशासकीय विभागांना अदा करावे.

- ४) राज्य आरोग्य हमी सोसायटीने प्रति यशस्वी ई-केवायसी केंद्र हिश्याच्या प्रतिपूर्तीसाठी राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाकडे विहित मुदतीत मागणी करावी. तसेच प्राप्त रक्कमेचीही प्रतिमाह पडताळणी करावी.
 - ५) आशा कर्मचारी, स्वस्त धान्य दुकान चालक व आपले सरकार सेवा केंद्रातील कर्मचारी या क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यांना (Front Line Workers) कार्डनिर्मिती व वितरणाकरिता मानधन वाढीची रक्कम शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून लागू राहील.
 - ६) राज्य आरोग्य हमी सोसायटीने कार्डनिर्मिती व वितरणाचे उद्दिष्ट पूर्ण करण्यासाठी कालमर्यादा निश्चित करून उद्दिष्टपूर्ती विहित मुदतीत होईल, याबाबत योग्य ती दक्षता घ्यावी. कार्ड वितरणाच्या उद्दिष्टांचा साप्ताहिक आढावा घेऊन त्याबाबतचा मासिक प्रगती अहवाल आयुक्त, आरोग्य सेवा यांच्यामार्फत शासनास सादर करावा.
३. सदर शासन निर्णय मा. मंत्रीमंडळाच्या दि. ०४ नोव्हेंबर, २०२५ च्या बैठकीतील मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५११०४१०५७०४९५१७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(चंद्रकांत विभूते)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री (नगरविकास) यांचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा.विरोधीपक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. मा. मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. मा. राज्यमंत्री, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
९. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक.
१०. अप्पर मुख्य सचिव सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

- ११.अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२.अप्पर मुख्य सचिव, नगर विकास विभाग (न.वि-२), मंत्रालय, मुंबई
- १३.सचिव, अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४.सचिव, महिला व बालविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५.सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १६.सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७.सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय मुंबई.
- १९.आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक,राष्ट्रीय अभियान,आरोग्य भवन,मुंबई
- २०.आयुक्त महानगरपालिका (सर्व)
- २१.जिल्हाधिकारी (सर्व)
- २२.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, वरळी, मुंबई.
- २३.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा (सर्व)
- २४.संचालक, आरोग्य सेवा-१,आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
- २५.संचालक, आरोग्य सेवा-२,आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे
- २६.सहाय्यक संचालक (लेखा व लेखापरिक्षा),आरोग्य सेवा, पुणे.
- २७.सहसंचालक, आरोग्य सेवा (अर्थ व प्रशासन), मुंबई/ पुणे.
२८. सर्व उपसंचालक, आरोग्य सेवा मंडळे.
- २९.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- ३०.मा.मंत्री (सा.आ. व कु.क) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३१.मा.राज्यमंत्री (सा.आ. व कु.क) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३२.सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक.
- ३३.सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी.
- ३४.अर्थ-९/व्यय-१३ कार्यासन, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३५. अवर सचिव (अर्थसंकल्प), सा.आ.वि., मंत्रालय, मुंबई.
- ३६.निवडनस्ती (कार्यासन MJPJAY & AB-PMJAY).